

SAKSPROTOKOLL

Utvalg: Fylkesrådet
Møtedato: 19.08.2014
Utvalgssak: 145/14

Resultat:

Arkivsak: 14/3849-3
Tittel: HØRING - ENDRING AV ALDERSGRENSEN FOR BORTFALL AV
HELSEPERSONELLS AUTORISASJON M.V. FRA 75 - 80 ÅR.
HØRINGSFRIST: ONSDAG 1. OKTOBER 2014

Behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Høringssvar fra Troms fylkeskommune:

Problemer med dagens ordning

De anførte problemer:

- Enkelte helsearbeidere ser på dagens lisensordning hvor helsepersonell over 75 år må søke om lisens som en betydelig terskel for fortsatt virksomhet
- Noen mener at aldersgrensen er unødvendig for å ivareta kvalitet, pasientsikkerhet og tillit til tjenesten
- Legeforeningen er kritisk til praktiseringen av dagens lisensordning for helsepersonell over 75 år, hvor det kreves virksomhet av et visst omfang for å få full forskrivningsrett (i.e forskrivning av narkotiske stoffer o.l.)
- Dagens ordning krever en viss administrasjon i Statens autorisasjonskontor for helsepersonell og i Statens helsepersonellnemnd
- Ordningen er forskjellig fra andre land i Norden

Aldring i relasjon til helsearbeid

I høringsbrevet brukes økt forventet levealder og at vi i større grad holder oss friske høyt opp i årene som et argument for å heve aldersgrensen fra 75 år til 80 år for bortfall av autorisasjon. Dette er bare delvis relevant.

Det inntreffer aldringsforandringer uavhengig av levealder:

- Synet svekkes kraftig fra 40 år og oppover
- Hørselen svekkes
- Det inntreffer forandringer i motorikk f.eks forekommer skjelvinger oftere.
- Hukommelsen blir dårligere

- Evnen til å lære nye ferdigheter blir mye dårligere

Disse aldersforandringene kan være mer eller mindre vesentlige avhengig av det arbeidet man utfører som helsepersonell. Ved arbeid av håndverksmessig karakter, f.eks. kirurgi og en del tannlegevirksomhet, vil syn og motorikk være viktig. I kommunikasjon med pasienten vil hørsel være viktig. Det finnes selvsagt en del utstyr som til en viss grad kan kompensere for aldersforandringene, men det vil alltid gjenstå arbeidsoppgaver hvor aldersforandringene ikke fullt ut kan kompenseres.

Kontrollmekanismer

Departementet refererer statistikk fra Statens Helsetilsyn for å vise at kvalitetsproblemer for leger over 70 år ikke er spesielt høyt. Men antall tilsynssaker er ikke relatert til antall leger det er mulig å påklage i de forskjellige aldersgrupper, så den formidlete statistikken i høringsbrevet er svak.

Det er grunn til å påpeke at tilsynssakene fra Statens Helsetilsyn er toppen av isfjellet. Langt de fleste sakene avgjøres på et annet nivå, for eksempel hvor en pasient klager til arbeidsgiver. Særlig når det gjelder eldre arbeidstakere over 70 år vil arbeidsgiver legge vekt på at arbeidstakeren kommer ut av dette med verdighet. Dersom det kommer flere slike saker, kan det være at arbeidsgiver foreslår at det kanskje er på tide å slutte.

Kontrollmekanismene finnes altså i et arbeidsforhold. Men der hvor helsepersonellet er selvstendig næringsdrivende (f.eks. tannleger) finnes de ikke i samme grad. Dersom helsepersonellet ikke selv har nok selvinnsikt til å slutte når kvaliteten faller, må man vente på trege kontrollmekanismer som helsetilsynssaker eller jungeltelegraf blant pasientene. Før disse mekanismene begynner å virke vil det gå ut over kvalitet og pasientsikkerhet.

Løsninger:

Departementet har foreslått en videreføring av dagens ordning med den forskjell at aldersgrensen for bortfall av lisens økes fra 75 til 80 år. Etter Troms fylkeskommunes oppfatning er det ikke sannsynliggjort at dette ikke vil ha negative virkninger på kvalitet og pasientsikkerhet.

Troms fylkeskommune vil anbefale at Norge istedenfor lager samme ordning som man har i Danmark:

- Retten til selvstendig faglig virksomhet bortfaller ved 75 år, så helsepersonell som vil utøve selvstendig virke etter 75 år må søke.
- Men helsepersonell kan fortsette å virke i mange stillinger i et arbeidsforhold etter 75 år uten å søke